

STAUROS

Č. 4 február/marec 2020

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Súčasťou predmanželskej prípravy je aj dotazník pre snúbencov. Posledný okruh je o vzťahu k Bohu a začína sa praktickou úlohou: Zoraďte nasledujúce skutočnosti podľa toho, aké sú pre Vás dôležité: Boh, manžel/manželka, deti, peniaze, koničky, práca, priatelia... Niekedy sa snúbenci vo svojich prioritách zhodnú. Inokedy sú diametrálne odlišné. Hovoríme, že všetko je otázka priorit. A platí to nielen pre manželské vzťahy. Ak niečo nestihnem v škole alebo v práci, nie je to vždy pre nedostatok času alebo priestoru. Niekedy demaskujem skutočnú príčinu vetou: „Nedal som tomu prioritu! Nepovažoval som to za dôležitejšie ako ostatné veci.“

Vstupujeme do obdobia Veľkého pôstu. Vieme že ho voláme aj *Svätá Štyridsiatnica*. Už tento názov vystihuje to hlavné. Nebude to obyčajných 40 dní. Kresťan by mal prežiť 40 svätých dní. Preto je dôležité preložiť si to do zrozumiteľnej reči. Lebo niektorí ich zvykneme prežívať ako dni bez niečoho - bez mäsa, bez alkoholu, bez cigariet, bez televízie, bez počítačových hier, bez... Lenže zo skúsenosti vieme, že nestačí len niečo vypustiť. Vznikne nám totiž prázdny priestor, ktorý treba zaplniť. Ináč to bude fungovať len ťažko. Aby bol Veľký pôst skutočne *veľký* a aby bola *Svätá Štyridsiatnica* naozaj svätá, potrebuje správny obsah. Nielen čas „bez“, ale najmä dni „s“. 40 dní s modlitbou, pôstom a almužnou. 40 dní s Bohom, sebou samým i človekom vedľa mňa. Vieme, že Veľký pôst je jedinečnou príležitosťou uzdraviť, upevniť či vylepšiť naše vzťahy.

Na otázku „ako na to?“, odpovedal jeden brat z farského spoločenstva práve v spomínanom duchu: „Je to otázka priorit. Je to šanca urobiť Pána Boha prioritou číslo jeden vo svojom živote.“ Neskôr ma to priviedlo k hlbšiemu zamysleniu. Ide naozaj o to? Chce sa Boh stať prioritou v mojom živote? Čo to potom prakticky znamená, keď to vzťahnem na Veľký pôst? Je to otázka percent? Ide o podiel času, námahy, pozornosti či peňazí, ktorý venujem Bohu? Ak by to tak bolo, potom by som na tom bol dosť biedne. 30 minút denne venovaných modlitbe a k tomu hodina a pol v nedeľu vyhradená na sv. liturgiu. To nie je vysoké percento. Keď ho porovnam s podielom času a energie, ktorý venujem škole, rodine, práci, koničkom a ostatným veciam, aký pomer mi vyjde? A aký výsledok treba vlastne dosiahnuť, aby moje priority kresťana boli v poriadku? Skúsme nazrieť do Svätého písma. Vo sv. evanjeliu nájdeme tiež jedno miesto, kde Pán Ježiš dostane otázku o prioritách: „Ktoré prikázanie v Zákone je

najväčšie?“ (Mt 22, 36) A vieme, ako Pán Ježiš odpovedá: Milovať Boha. Ale hneď jedným dychom pridáva aj druhé „najväčšie“ prikázanie – milovať bližneho ako seba. Namiesto zoznamu priorít Pán Ježiš predkladá niečo úplne iné. Dynamický a živý vzťah. Vzťah k pohybe. A v tomto vzťahu Boh nie je na prvom mieste. *Je v jeho centre*. Boh nechce byť prvý na zozname našich priorít. On chce byť centrom všetkého. Možno tu niekto namietne, že je to len hra so slovami. Lenže kým je Boh prioritou, ešte stále môžem byť v centre všetkého vlastne ja. A vieme, že je to staré ale účinné pokušenie – chcieť si poslúžiť Bohom. Nech sa on točí okolo mňa, okolo mojich túžob, potrieb, projektov. Veľký pôst je ideálnym časom, keď do centra všetkých mojich vzťahov môžem znova postaviť Boha. Alebo skontrolovať, či tam naozaj je.

A k tejto kontrole nám chce byť nápomocný aj fyzický pôst. Už sme sa zamýšľali nad častým argumentom, keď sa niekto odmietol postiť z „ľudského“ dôvodu. Lebo keď sa postí, je viac nervózny a podráždený a to naopak vzťahom neprospieva. Radšej sa teda pekne najem a budeme k druhým milý. Toto by bola škoda. Lebo moje barličky by tak zostali zamaskované. Práve pri ich odhalení sa napája ten druhý, veľmi dôležitý prostriedok: modlitba, bohoslužba. Modlitby v pôste budú iné, špecifické – budú kajúce. Budem možno viac vnímať svoj egoizmus, ktorý vypláva pri postení a odriekaní. Možno budem viac nervózny. Preto bude treba viac prosiť Pána Boha o pokoru. Tu vidíme, ako pôst a modlitba do seba zapadajú, aby nám pomohli postaviť Boha do centra. A ako dôsledok i testovací prostriedok nám do tretice poslúži – almužna. Už od najstarších čias kresťanstva poznáme usmernenia, že z môjho pôstu má mať úžitok človek v núdzi – sirota, vdova, chudobný. (*Hermasov pastier*)

Preto nám Pán Ježiš v evanjeliu podľa Matúša (Mt 6, 14-21) dáva návod, ako sa správne postiť: „*Keď sa ty postíš, pomaz si hlavu a umy si tvár.*“ Sv. Bazil Veľký tu vidí hlboký symbol kresťanstva. Pomazanie hlavy a umytie tváre vysvetľuje ako obraz sviatostí krstu a myropomazania. A vedie k hlbšiemu záveru: Pôst znamená pre kresťana najmä návrat. Má sa vrátiť k vode svojho krstu a oleju myropomazania – daru Sv. Ducha. Hlbšie a vernejšie prežívať to, že sme „obmytí krstnou vodou a pomazaní olejom Ducha.“

Vstupujeme do pôstu, ktorý nesie prívlastok veľký a svätý. Nech je to teda čas „bez“, ale najmä čas „s“. Nech je to čas s Bohom v centre. V centre našich životov, našich rodín, našej farnosti i všetkých našich vzťahov. Aby po tomto Veľkom pôste naše životy, rodiny a spoločenstvá vernejšie odrážali pozdrav, ktorý nech nebude iba frázou: *Kristus uprostred nás!*

VYHLÁSENE O. BISKUPOV K PARLAMENTNÝM VOĽBÁM 2020

Pred parlamentnými voľbami sa mnohí pýtajú koho voliť. Niektorí pochybujú, či má vôbec význam ísť voliť. Aj keď Cirkvev do kampane nevstupuje, k účasti na voľbách jednoznačne povzbudzuje. Určite má význam ísť voliť a určite je možné si vybrať. Hoci nedávame odporúčania ku konkrétnym stranám, prosíme všetkých, aby sa pred voľbami oboznámili s programom, ktorý jednotlivé strany ponúkajú. Politické ciele strán vždy konfrontujeme s hodnotami evanjelia. Poďme voliť, a ako veriaci ľudia sa rozhodnime s veľkou dávkou zodpovednosti!

Nenechajme sa strhnúť heslami, ktoré hrajú na emócie. Odolajme sloganom, ktoré vyvolávajú pocity ohrozenia. Zachovajme si pokoj a zdravý rozum. Na tých, ktorí podnecujú nepriateľstvo, si dajme pozor. Rýchle a radikálne riešenia sú príťažlivé, no reálny život je zložitejší. Sme pútnici a cesta je náročná. Do cieľa však nevedú skratky, ale vytrvalosť. Ak chceme lepšie Slovensko, potrebujeme konštruktívne prístupy, ktoré majú skutočnú perspektívu.

Sme znechutení z podvodov a korupcie. Z materiálnej, aj morálnej. Nestrácajme však nádej! Je vážnym zlom podvádzať, keď ide o majetok. Nemenej vážnym, keď ide o človeka, muža a ženu stvorených na Boží obraz. Neustúpme preto nepoctivosti, ani novým ideológiám. Správne rozhodnutie urobíme, keď budeme mať na zreteli Ježiša Krista a jeho celú pravdu. Tú nesmieme nikdy opustiť! Volebné rozhodnutie urobené vo svetle evanjelia a zdravého rozumu nám svedomie nikdy nebude vyčítať. Biskupi Slovenska sa za vás modlia, pozývajú všetkých k modlitbám za voľby a vyprosujú vám požehnanie i svetlo Ducha Svätého pre správne rozhodnutia.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 24. 2. - 1. 3. 2020

Pondelok	<i>Prvý deň Veľkého pôstu, prísny pôst</i> 17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	17:00 Liturgia vopred posvätených darov (slovenská), <i>svätenie kolívy</i>
Sobota	<i>Teodora Tiróna</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská) Večiereň
Nedeľa	<i>Prvá pôstna, 5. hlas,</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia v <i>Malackách</i> 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 2. – 8. 3. 2020

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	7:00 <i>Utierenie</i> 17:00 Liturgia vopred posvätených darov (slovenská) † o. Emil, <i>panychída</i>
Sobota	<i>Druhá zádušná</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>panychída</i> , <i>hramoty</i> Večiereň
Nedeľa	<i>Druhá pôstna, 6. hlas</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v <i>Pezinku – Cajle</i> 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

• S odporúčaním vladyku Petra Rusnáka Vás prosíme o pomoc pre malého *Richarda Balinta*. Ide o takmer dvojročného chlapca, ktorý je pri svojej chorobe SMA odkázaný na drahý liek v USA (cena lieku je 2 125 000 USD) Jeho rodina, ktorej časť patrí aj do našej farnosti, prosí o pomoc pri vyzbieraní sumy potrebnej pre uskutočnenie nákladnej liečby. Prispieť môžete na transparentný účet „Bojovník“, ktorý má IBAN: SK89 0900 0000 0051 6672 6293. V mene Richarda a jeho rodiny ďakujeme za každú pomoc.

• **V pondelok, 24. 2. 20 sa začína Veľký pôst pred Paschou. V tento deň je zároveň prísny pôst**, rovnaký ako aj na Veľký piatok. (Je dovolené raz sa najesť dosýta a dva krát menšie občerstvenie. Vylúčené sú všetky „živočíšne“ pokrmy)

• Pozývame veriacich podpísať novú petíciu proti hazardným herniam na území Bratislavy. Podpisy budú zbierať dobrovoľníci počas volieb v sobotu, 29.2.2020 pred volebnými budovami. Aby kompetentní o zákaze mohli rozhodnúť, je potrebné vyzbierať podpisy 15% obyvateľov mesta. Iniciatíva tiež stále hľadá dobrovoľníkov na 2-4 hodiny zbierania. Prihlásiť sa môžete cez elektronický formulár na www.bratislava.zastavmehazard.sk.

• V nedeľu, 1. 3. 20 bude jarná zbierka na Charitu. Jej účelom je systematická podpora ľudí v hmotnej núdzi. Vyzbierané dary posielame Gréckokatolíckej charite do Prešova.

• V nedeľu, 1. 3. 20 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme Najsvätejšej Trojice v Malackách so začiatkom o 17.00 h.

• V nedeľu, 1. 3. 20 bude o 10.00 sv. liturgia v ukrajinskom jazyku v Chráme sv. Rozálie v bratislavskom Lamači.

• Piatok, 6. 3. 20 je prvý piatok v mesiaci marec. Preto bude ráno o 7.00 v chráme utiereň a počas celého dňa bude v chráme možnosť prísť k sviatosti zmierenia.

• Sobota, 7. 3. 20 je zároveň *Druhá zádušná*. Sv. liturgia o 17. 00 hod. v cirkevno-slovanskom jazyku bude slávená za našich zosnulých veriacich a po nej bude panychída s hramotami.

• V nedeľu, 8. 3. 20 pozývame záujemcov na tzv. biblickú školu. Ide o možnosť tráviť pravidelne čas nad Božím slovom spoločne s kňazom a bližšie sa zoznámiť so Svätým písmom. Stretnutie sa začne o 10. 30 h. v priestoroch eparchiálneho úradu.

• V nedeľu, 8. 3. 20 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku – Cajle so začiatkom o 16.00 h.

• **Liturgický program počas obdobia Veľkého pôstu:**

Každú nedeľu - sv. liturgie sv. Bazila Veľkého (dopoludnia) a veľkopôstna večiereň o 17. h.

Stredy a piatky - liturgie vopred posvätených darov o 17:00 hod.

Počas celého obdobia Veľkého pôstu budeme dodržiavať tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorky a štvrtky nebude o 17.00 h. sv. liturgia ale veľkopôstna večiereň!

• Aj tento rok prosíme o podporu našej farnosti dvoma percentami z daní prostredníctvom nášho občianskeho združenia *Stauros Bratislava*, ktoré sme založili aj na tento účel. Potrebné tlačivá nájdete medzi časopismi v chráme alebo na internetovej stránke farnosti: <https://bratislava.grkatba.sk/darujte-2/>. Ďakujeme srdečne za Vašu podporu.

ĎAKUJEME

• Výťažok z tomboly počas 16-teho ročníka gréckokatolíckeho plesu (1.2.20) sme použili nasledovne: 700 € sme zaslali na podporu výstavby gréckokatolíckeho chrámu v Trenčíne a 400 € poputovalo na účet gréckokatolíckej charity do Prešova. Ďakujeme za Vašu podporu.

• V nedeľu, 16. 2. 20 sme pri zbierke na Solidárny fond prispeli sumou 500 €, ktorou sme podporili ekonomicky slabšie farnosti našej eparchie. Srdečne ďakujeme za Vaše dary.

- Ďakujeme za upratovanie chrámu:

rod. *Mockovej a Mojzešovej* (1. 8. 20) a rod. *Buraľovej a Pokornej* (22. 2. 20).

29. 2. 20 upratuje rod. Krajňáková a Telepčáková.

7. 3. 20 upratuje rod. Semberová a Vavříková.

Ďakujeme za túto Vašu službu.

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717